

پاوری: نبرد با امشاهای طلائی

قسمت ۲- جی فور بی!

خاطرات سید امیر سیاح از پروژه مجوزها در دولت شهید رئیسی

قبیلا در گزارش‌های نظارتی مرکز پژوهش‌های مجلس درباره اجرای ماده ۷قانون اصل ۴۴، نشان داده بودم جی فوری به چند دلیل با هدف قانون فاصله دارد.

(g4b.ir) سامانه قدیمی صدور مجوزها بود. اول، زبان جی فور بی به شدت حقوقی بود و به درد کارشناسان و پژوهشگران می خورد، ولی باید به متقاضیان مجوز شامل کاسب، صنعتگر و کشاورز خدمت می داد. درواقع، به خاطر زبان تخصصی استفاده از جی فوری برای مخاطب اصلی اش سهل و مفهوم نبود. دوم، جی فور بی طوری طراحی شده بود که اطلاعاتش را دستگاه‌های صادرکننده مجوز باید بارگذاری می کردند، آنها هم بعضا با دقتی و شلختگی اطلاعات را بارگذاری کرده بودند؛ مثلا یک دستگاه در بخش شرایط صدور مجوزهایش متن کامل یک بخشنامه را بارگذاری کرده بود؛ متن‌هایی مبهم و قابل تفسیر که فقط خودشان از آن سر درمی آوردند. در ده‌گاه ملی مجوزها هزاران نفر ساعت وقت گذاشتیم تا این اطلاعات را تمیز کنیم. مشکل بزرگ بعدی جی فور بی این بود که ثبت‌نام برای مجوز از آنجا شروع نمی شد، یعنی جز در ده‌گاه مجوزهای صنفی (ایرانیان اصناف) جی فور بی به سیاست‌های اصلی مرجع صدور مجوز متصل نبود. به همان مجوزهای صنفی هم ناقص متصل بود، چون درخواست متقاضی را می فرستاد به ایرانیان اصناف و از سر نوشت درخواست‌ها بی خبر می ماند و نمی دانست متقاضی مجوز در مرحله بعدی چه سرنوشتی پیدا می کند و چقدر معطل می شود. برای حل این نقص بزرگ بعدها در ده‌گاه ملی مجوزها را طوری طراحی کردیم که پس از ثبت درخواست (حای هویت و محل درخواست متقاضی مجوز) در ده‌گاه ملی با چند استعلام، هویت متقاضی مجوز و محل درخواست را بر خط، تایید و درخواست را به‌طور خود کار به در ده‌گاه تخصصی صدور مجوز درخواست‌شده، با این پیام ارسال می کرد: «این کد ملی، در این کدپستی، فلان مجوز را می خواهد، براساس شرایطی که در ده‌گاه ملی مجوزها اعلام کرده‌اید تا ضرب‌الاجل اعلامی، این درخواست را بررسی کنید. اگر شرایط را دارید به ده‌گاه ملی اعلام کنید تا مجوز صادر شود و اگر شرایط دریافت مجوز را ندارید، دلیل رد درخواست را به ده‌گاه ملی مجوزها اعلام کنید.» ده‌گاه ملی مجوزها با این پیام، همه درخواست‌ها را جدا جدا پیگیری می کند که در زمان اعلامی مجوز متقاضی صادر می شود یا به تأخیر می خورد؟ جی فور بی اساسا فاقد چنین ساز و کاری بود.

بر اساس ماده ۷ قانون اصل ۴۴ در ده‌گاه ملی مجوزها باید طوری طراحی می شد که شرایط صدور مجوز همه کسب و کارها در این پنجره واحد شفاف اعلام می شد و دگمه ثبت درخواست مجوز همانجا در اختیار متقاضی قرار می گرفت اما جی فور بی تمهیدات لازم برای تحقق اهداف ماده ۷ را نداشت. یکی دو هفته با مطالعه روی جی فوری بی تلاش کردیم آن را نگه داریم و تکمیل کنیم تا زحمات قبلی‌ها را کنار نگذاریم، ولی طراحی آن طوری بود که واقعا نمی شد در ده‌گاه ملی مجوزها را رویش بنا کرد.

اواخر آبان مطمئن شدم ناچارم جی فور بی را کنار بگذارم و با استفاده از تجربه‌های برداش در ده‌گاه ملی مجوزها را از نو بسازیم. قبولاندن این مهم به تیم آقای فیروزی که ماه‌ها برای ساختن و تکمیل جی فوری بی زحمت کشیده و جنگیده بودند، خیلی سخت بود. حقیقت را صادقانه به ایشان گفتم و با توصیف «ده‌گاه ملی مجوزها» امید دادم که چه کار بزرگی باید انجام دهیم. اوایل با ناپوری به حرف‌هایم گوش می دادند، ولی بعد از ناچاری و البته نجات، بدون شکایت چندان قبول کردند.

از اوایل آذر ۱۴۰۰، کنار جی فوری که قرار بود با افتتاح ده‌گاه متروک شود، طراحی در ده‌گاه ملی مجوزها را شروع کردیم. (ادامه دارد)

مسکن

مدت انتظار خانه‌دار شدن ۲۷ سال اعلام شد

اگرچه برخی مسئولان و کارشناسان مرتبط و غیرمرتبط با بخش مسکن در سال‌های اخیر مدت انتظار برای خانه‌دار شدن را ۷۰، ۱۰۰ یا حتی ۲۰۰ سال تخمین می‌زدند، حوزه تخصصی بخش مسکن این عدد را برای کل کشور ۲۷ سال اعلام کرد. به گزارش ایسنا، شاخص دسترسی به مسکن در کل کشور ۹ سال و طول دوره انتظار برای خانه‌دار شدن ۲۷ سال اعلام شد. به این صورت که اگر در طول دوره دسترسی همه در آمد برای تأمین مسکن هزینه شود، میانگین دسترسی حدود ۹ سال است، اما طول دوره انتظار برای خانه‌دار شدن «برابر» این عدد یعنی میانگین ۲۷ سال است؛ چرا که خانوارها یک سوم در آمد را برای مسکن هزینه می‌کنند.

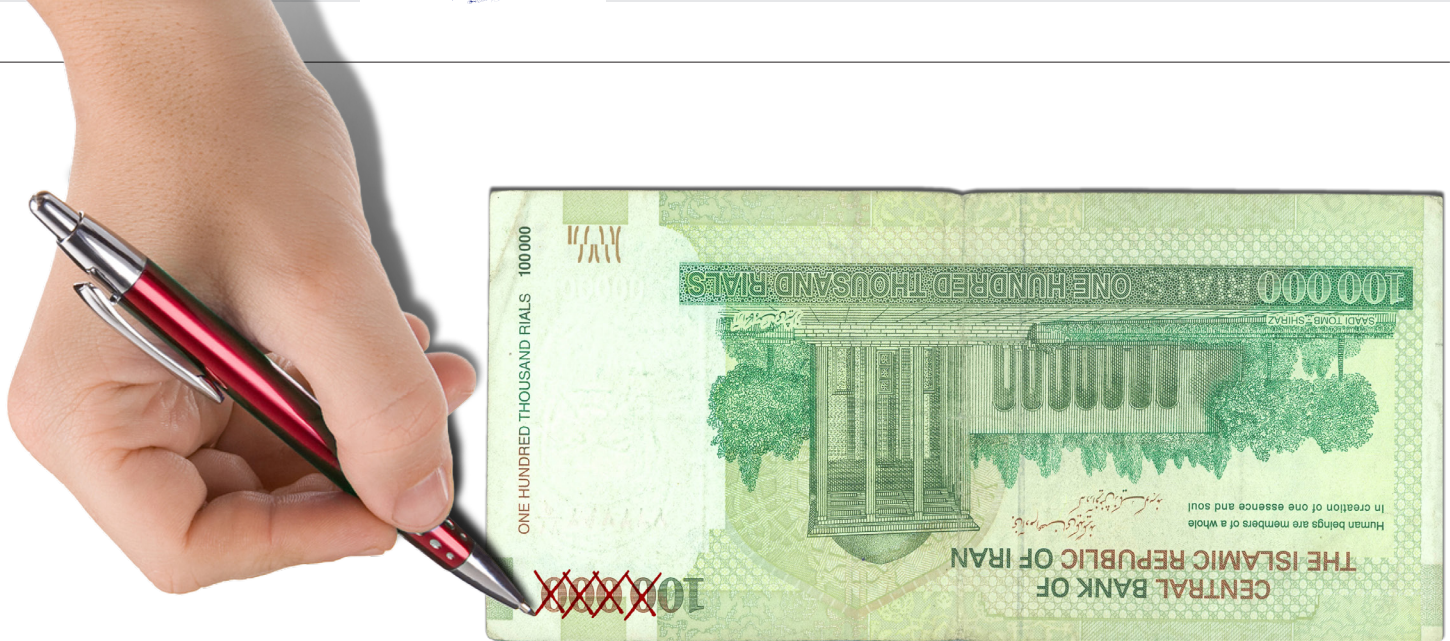
طبق برنامه هفتم توسعه باید طول دوره دسترسی خانوارها به مسکن از ۷.۵ تا ۱۳ سال کاهش یابد. عدد ۲۷ سال که از کل جمعیت کل کشور، شامل روستاها و شهرهای کوچک، تا کلانشهرها محاسبه شده اخیرا توسط حبیب‌الله طاهرخانی، معاون وزیر راه و شهرسازی اعلام شده است. پیش از این برآوردهای تخمینی از مدت زمان خانه‌دار شدن از سوی برخی افراد مرتبط و غیرمرتبط با حوزه مسکن اعلام می‌شد که بعضا با اغراق نیز همراه بود.

۷۹ هزار واحد

در پایان معاملات دوشنبه، ۲۲ اردیبهشت بازار سرمایه، شاخص بورس تهران رشد ۷۹ هزار واحدی داشت و در ارتفاع ۳ میلیون و ۱۷۰ هزار واحد ایستاد. ارزش معاملات بیش از ۷۰ همت و ارزش معاملات خرد ۸۰.۷ همت بود؛ همچنین ۳ هزار و ۲۶۲ میلیارد تومان پول حقیقی وارد بازار سهام شد.

معاون وزیر کار از صدور بیش از ۲ میلیون مجوز مشاغل خانگی در کشور خبر داد و با بیان اینکه ۳۰ درصد اشتغال کشور را مشاغل خانگی تشکیل می‌دهند، گفت: ۴۷ درصد مشاغل خانگی کشور در بخش صنعت و ۴۳ درصد در بخش خدمات فعالیت می‌کنند.

حذف ۴صفر از پول ملی تا آخر سال

فرزین: بانک مرکزی امسال برنامه حذف ۴صفر از پول ملی را عملیاتی می‌کند

گزارش رضا کر بلانی روزنامه‌نگار

محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی از تصمیم برای

رونمایی از لایحه خاک خورد

پیشنهاد اصلاح قانون پولی و بانکی سال‌هاست که مطرح می‌شود و ۲۸ مرداد ۱۳۹۸ حسن روحانی، رئیس‌جمهور وقت ایران با ارسال لایحه‌ای به مجلس، خواستار تغییر واحد پول ملی ایران از ریال به تومان شد که براساس آن قرار بود هر تومان برابر با ۱۰ هزار ریالی فعلی و معادل ۱۰۰ پارسه شود. لایحه‌ای که البته در مجلس وقت تصویب شد، اما به سد شورای نگهبان برخورد کرد و تاکنون هم پایگانی شده است. حالا به‌نظر می‌رسد مسعود پزشکیان درصدد است دوباره رسیدگی به این لایحه را در دستور کار مجلس قرار دهد. براساس لایحه پیشنهادشده، یک‌دوره گذار برای استفاده هم‌زمان ریال و تومان تعیین شده و به‌تدریج اسکناس‌ها و سکه‌های ریالی از چرخه خارج و پس از آن واحد پول تومان می‌شود و اسکناس‌های جدید با حذف ۴صفر توزیع خواهد شد.

چرا صفرها حذف می‌شوند؟

استدلال بانک مرکزی این است که وجود تورم مزمن و کاهش قدرت خرید واحد پول ملی در

لایحه یادشده هر چند در ۱۵ اردیبهشت سال ۱۳۹۹ به تصویب مجلس رسیده اما شورای نگهبان آن را مهمم دانست و به مجلس برگرداند و حتی با اصلاحاتی که در کمیسیون اقتصادی مجلس صورت گرفت با پایسان دوره مجلس وقت، این لایحه هم به پایگانی فرستاده شد. افزون بر اینکه مرکز پژوهش‌های مجلس هم در گزارشی اعلام کرد تصویب این لایحه و تغییر واحد پول ملی و حذف صفرها، تأثیری بر متغیرهای کلان اقتصادی ندارد و اولویت نخست را باید به اصلاحات ساختاری داد.

آوار ناترازی برق بر صنایع ایران

راه دولت برای جلوگیری از رکود اقتصادی در وضعیت بحران انرژی چیست؟

انرژی

زمستان یا تابستان فرقی نمی‌کند؛ صنایع ایران با بحران ناترازی در انرژی مواجه شده‌اند که ادامه این مسیر باعث رکود اقتصادی و افت تولید ملی می‌شود. بسیاری از صنایع کشور در جست‌وجوی راهی برای جلوگیری از آوار ناترازی انرژی بر فعالیت‌های خود هستند و سؤال اینجاست که راه‌دولت برای جلوگیری از رکود اقتصادی در وضعیت بحران انرژی چیست؟ به گزارش همشهری، با آغاز فصل گرم و تداوم بحران ناترازی انرژی در کشور، صنایع بزرگ و کوچک ایران بار دیگر با محدودیت‌های شدید برق مواجه شده‌اند. طبق اعلام وزارت نیرو، در تابستان ۱۴۰۴ سقف محدودیت برق صنایع به ۶۰۰۰ مگاوات خواهد رسید و برخی واحدهای صنعتی موظف شده‌اند تا ۹۰ درصد از توان مصرفی خود را کاهش دهند؛ تصمیمی که تبعات سنگینی برای تولید، اشتغال و زنجیره تأمین کشور به‌دنبال دارد.

صنایع فولاد، آلومینیوم، سیمان و پتروشیمی در خط مقدم محدودیت‌ها قرار دارند. براساس برنامه وزارت نیرو، تقریبا همه صنایع و حتی شهرک‌های صنعتی با محدودیت تأمین انرژی مواجه خواهند شد و حتی ممکن است چند روز در ماه یا چند ساعت در روز بی‌برقی بمانند. اعمال محدودیت‌ها به ۳ شکل اعمال می‌شود؛ گروه اول شامل صنایع بزرگی مانند فولاد است که باید ماهانه ۲ هفته کامل تولید را متوقف کنند. گروه دوم، همچون صنایع سیمان و آلومینیوم، موظف به کاهش روزانه ۳۰ درصدی مصرف هستند. گروه سوم شامل شهرک‌های صنعتی است که ترکیبی از تعطیلی و محدودیت

مصرف برای آنها در نظر گرفته شده است. در بخشنامه اخیر وزارت نیرو، صنایعی از مصرف بیش از ۲ مگاوات باید ۳ روز در هفته، ۹۰ درصد دیمانند خود را کاهش دهند. صنایع کوچک‌تر نیز ملزم به ۲ روز کاهش مشابه شده‌اند. همچنین قیمت برق در ساعات اوج مصرف ۴ برابر نرخ عادی تعیین شده و در صورت عدم همکاری، تعرفه‌ها تا ۳ برابر افزایش می‌یابد یا برق آنها بدون اطلاع قبلی قطع خواهد شد.

خودتان برق تولید کنید

راهکارهای جبرانی دولت شامل تأکید بر بهینه‌سازی مصرف و استفاده از نیروگاه‌های خودتأمین است. صنایع موظف شده‌اند برق خود را از طریق احداث نیروگاه اختصاصی، انرژی‌های تجدیدپذیر یا خرید از بورس انرژی تأمین کنند و عدم‌اجرای این الزامات به‌معنای حذف از اولویت تأمین برق در سال‌های آتی خواهد بود. عباس علی‌آبادی، وزیر نیرو می‌گوید: «صنایعی که اقدام مؤثری در بهینه‌سازی مصرف نداشته باشند، در اولویت اعمال محدودیت قرار خواهند گرفت». این در شرایطی است که با افزایش تقاضا و کمبود سوخت نیروگاه‌ها، بحران انرژی به زمستان نیز سرایت کرده است. طبق برنامه وزارت نیرو، از دی‌ماه ۱۴۰۳ نیز صنایع و حتی ادارات دولتی ملزم به کاهش مصرف ۵۰ تا ۹۰ درصدی شده‌اند. ناترازی شدید میان تولید و مصرف برق، نتیجه‌ای جز افت تولید و آسیب به اقتصاد ملی نخواهد داشت. درحالی‌که صنایع ایران سهم بالایی از صادرات غیرنفتی کشور را به دوش می‌کشند، محدودیت‌های فزاینده برق آنها را در معرض خطر جدی تعطیلی و از دست دادن بازارهای خارجی قرار داده است.

موافقان چه می‌گویند؟

موافقان می‌گویند حذف صفرها باعث کوتاه‌تر شدن اعداد در فاکتورها، صورت‌های مالی، نرم‌افزارهای مالی و حسابداری می‌شود و کار با اعداد را برای مردم، کسب‌وکارها و دولت آسان‌تر می‌کند. افزون بر اینکه حجم اسکناس در گردش کمتر می‌شود، اسکناس‌ها ارزش اسمی بیشتری خواهند داشت و هزینه چاپ، انتقال، نگهداری و امحای آنها کاهش می‌یابد. آنها تأکید دارند که حذف ۴صفر از نظر روانی، اعتماد عمومی به ارزش پول ملی را تا حدی تقویت کند و یک تصویر رسمی‌تر و باثبات‌تر از اقتصاد ارائه دهد. به‌ویژه اینکه در حال حاضر مردم در محاورات روزمره از «تومان» استفاده می‌کنند، نه «ریال». به‌طور برخی اقتصاددانان، این اقدام گام نخست برای اصلاحات عمیق‌تری در ساختار پولی و بانکی کشور خواهد بود.

مخالفان چه می‌گویند؟

منتقدان و مخالفان می‌گویند حذف صفر هیچ‌گونه تأثیری در بهبود شاخص‌های اقتصادی نظیر تورم، رشد اقتصادی یا بیکاری ندارد و تنها ظاهر اعداد را تغییر می‌دهد. افزون بر اینکه این اقدام نیازمند بازطراحی اسکناس‌ها، به‌روزرسانی نرم‌افزارها، آموزش کارکنان، تغییر تابلوها و سامانه‌ها و اطلاع‌رسانی گسترده است که میلیاردها تومان هزینه خواهد داشت. برخی از کارشناسان اقتصادی تأکید دارند: تغییر واحد پول و حذف صفر، باعث سردرگمی مردم و زمینه‌ساز سوءاستفاده برخی فروشندگان و افزایش قیمت‌های کالاها شود. به‌طور برخی اقتصاددان‌ها، با توجه به چالش‌های بزرگ‌تر مانند تورم، تحریم‌ها، کسری بودجه و مشکلات نظام بانکی، این طرح نباید در اولویت باشد و نوعی اتلاف منابع است.

میزان کاهش مصرف برق در صنایع مختلف (مگاوات)

۱۰۰۰	۱۰۰۰
پتروشیمی	شهرک‌های صنعتی
۳۰۰	۲۵۰۰
آلومینیوم	فولاد
۱۵۰	۵۰۰
مس	سیمان
	

دسته‌بندی صنایع براساس اولویت تأمین برق

گروه اول (پر مصرف): فولاد، آلومینیوم، پتروشیمی و سیمان

- تعطیلی خطوط به‌مدت ۲ هفته در ماه
- کاهش مصرف اجباری تا ۵۰ درصد
- مشروط به استفاده از نیروگاه خودتأمین برای ادامه فعالیت

گروه دوم (متوسط): صنایع غذایی، دارویی و ماشین‌آلات

- کاهش مصرف بین ۱۰ تا ۳۰ درصد
- امکان انتقال فعالیت به ساعات کم‌باری

گروه سوم (حساس): بیمارستان‌ها، دارویی و امنیتی

- معاف از محدودیت یا کاهش حداقلی

گشتی در اقتصاد جهان

تضعیف جایگاه دلار با سیاست‌های جهانی ترامپ

یک اقتصاددان آمریکایی گفت: سیاست‌های تنش‌زای ترامپ در روابط بین‌الملل وابستگی جهانی به دلار را تضعیف کرده و گرچه دلار هنوز نقش غالب در تجارت جهانی دارد، کشورها بیشتر به‌دنبال رهایی از وابستگی به آن هستند؛ به‌ویژه به‌دلیل تحریم‌های گسترده‌ای که آمریکا به‌کار می‌برد.

شرکت تویوتا موتور بزرگ‌ترین بازنده صنعت خودرو در زمینه ضرب‌های پیش‌بینی شده از جنگ تجاری آمریکا است. شرکت تویوتا تنها در ۲ ماه، کاهش ۱.۲ میلیارد دلاری سود را پیش‌بینی کرد.

بازارهای سهام پاکستان و هند در پی توافق آتش‌بس میان ۲ کشور همسایه و تمرکز مجدد سرمایه‌گذاران به دورنمای اقتصاد بهبود یافته، صعودی شدند.

معامله‌گران در یک سال گذشته، محموله‌های نفت ونزوئلا به ارزش بیش از یک میلیارد دلار را به اسم نفت «برزیلی»، به چین فروخته‌اند. شرکت‌های پالایش نفت مستقل، خریداران اصلی نفت دربارد از کشورهای تحت تحریم آمریکا هستند.

قیمت نفت در معاملات روز دوشنبه بازار آسیا، پس از اینکه مقامات آمریکایی و چینی، از پیشرفت در مذاکرات تجاری خبر دادند و خیال سرمایه‌گذاران را تا حدودی آسوده کردند، افزایش یافت.

کاخ سفید اعلام کرد که آمریکا و چین پس از مذاکرات تجاری دو روزه در ژنو، به توافق تجاری دست یافتند. این توافق در حالی اعلام شد که تنش‌های تجاری بین آمریکا و چین، به نفع هند شده بود.

گشتی در اقتصاد ایران

زمان انتقال سهمیه سوخت به کارت‌های بانکی

شرکت پخش فرآورده‌های نفتی از آغاز فرآیند انتقال سهمیه سوخت از کارت هوشمند سوخت به کارت‌های بانکی شخصی از مرداد امسال خبر داد. وزارت نفت موظف است امکان انتقال سهمیه سوخت از کارت سوخت به کارت بانکی مالک خودرو را فراهم کند.

علیرضا عباسی، نماینده مردم کرج گفت: به حال حاضر سامانه ثبت‌نام مسکن ملی بسته شده و مسئولین به بهانه‌های مختلف مانند مشکلات تأمین مالی و پرداخت تسهیلات، زمین را ساخت‌ها، از انجام تعهدات جدید خودداری می‌کنند.

محمود جواد ایروانی، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام گفت که من معتقدم فشار به بانک مرکزی برای رهاسازی نرخ ارز یا بسترسازی برای شکوک‌ها خلاف منافع ملی است.

مدیرعامل اتحادیه دامداران ضمن اشاره به‌شدت گرفتن خسارات قطعی برق در دامداری‌ها و خروج دام‌های مولد از چرخه تولید نسبت به قیمت‌گذاری دستوری شیر انتقاد کرد.

سفیر ایران در مسکو گفت: جمهوری اسلامی ایران به‌دنبال توسعه همکاری‌ها با فدراسیون روسیه در عرصه‌های مختلف از جمله در صنعت خودرو و قطعه‌سازی است.

انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، آمار تولید فولاد میانی کشور در فروردین‌ماه سال ۱۴۰۴ را منتشر کرد؛ آماري که نشان‌دهنده رشد ۴۰ درصدی تولید طی این مدت است.

گمرکات ایران و قطر با هدف تسهیل و توسعه تجارت و ترانزیت میان دو کشور کر بدور سیز گمرکی راه‌اندازی می‌کنند. این نخستین بار است که پروتکل همکاری‌های گمرکی دو کشور در این سطح به امضا می‌رسد.